

El coratge de Salima Ghezali

La periodista algeriana Salima Ghezali va rebre el dimecres passat, a Estrasburg el premi Sakharov del Parlament Europeu, i aprofità el seu discurs tant per denunciar "el silenci escandalós" d'Europa davant la situació dels algerians que viuen "des de fa cinc anys en la por", com per demanar una investigació internacional sobre les massacres comeses en el seu país, "perquè cap dels diferents grups bel·ligerants no tingui la possibilitat d'atribuir la responsabilitat dels seus crims als altres".

Salima és una militant feminista de 39 anys i ulls esplendorosos que va visitar a València, amb motiu dels darrers Premis Octubre, invitada com a ponent en el VI Congrés de Mitjans de Comunicació i va seure amb mi, amb el periodista francès Roger Faligot i el belga Alain Lallemand, per parlar dels riscos d'informar. L'acte, el va moderar la catedràtica de la Universitat Pompeu Fabra Montse Quesada.

A València, Salima Ghezali va explicar amb claredat la situació dramàtica que viu Algèria en aquests moments, amb un govern inoperant, unes institucions corruptes, una oposició marcada pel radicalisme islamista i uns militars acostumats a manar, torturar i massacrar. Després, prenent un cafè al barri del Carme, va dir-me si

n'era de difícil, a vegades, esbrinar qui hi havia darrere molts assassinats. Ella i els seus companys tenien dificultats per investigar. Estan obligats a dormir cada nit en un domicili diferent, a mirar amb recel cada cantonada i a tenir tota la família lluny per evitar represàlies.

A Estrasburg, Salima Ghezali va fustigar el cinisme o la indiferència que prevalen a Europa davant de la crisi algeriana i va dir que, "els estratèges han explicat llargament que el silenci dels uns sobre la violència era –geopolíticament parlant– tan necessari com la transformació en espectacle de la violència dels altres (...) Estem en un món dominat pel pragmatisme. Calen *partenaires* econòmics, contractes avantatjosos, una balança comercial per equilibrar. I al mateix temps, a poques hores d'aquí creix una desesperança que fóra arriscat d'ignorar preparant-se per contenir-la, militarment si fos necessari".

Aquesta coratjosa periodista va fundar, el 1989, l'Associació per a l'Emancipació de les Dones i la revista feminista *Nyssa* (Dones), que encara dirigeix. També va ser molt activa dins els sindicats d'ensenyants, abans de passar-se al periodisme i esdevenir redactora en cap del setmanari *La Nation*, suspès des de l'any 1996 per defensar els drets humans i fer campanyes a favor d'una sortida pacífica a la crisi argelina. A pesar d'haver estat empresonada uns quants cops ha decidit no abandonar Algèria, encara que diu: "tinc por cada dia per mi i pels meus".

El discurs de Salima, ple d'emoció, va ser interromput diverses vegades pels aplaudiments dels diputats europeus a l'hemicicle, especialment quan va dir: "Hauria volgut explicar els esforços que van ser necessaris per arrencar a una memòria col·lectiva, doblement traumatitzada per la tasca de demolició colonial i una hagiografia oficial més propera a celebracions populars i discursos, que a criticar els individus que la componen pels seus fets (...) Però jo us donaré les gràcies breument perquè el meu país es crema". "En aquest moment, plantejar el problema com una tria entre la dictadura militar –fins i tot disfressada de democràcia de per riure– i una teocràcia islamista, és condemnar-se a perdre de vista una so-

cietat portadora de reivindicacions precises", va afirmar la periodista algeriana a la seu del Parlament Europeu. "Aquests que creuen que el problema d'Algèria és de caire ideològic només han de fer un cop d'ull als indicadors econòmics i socials per entendre l'angoixa humana que és amagada pel soroll que fan els segments minoritaris de la societat". Salima Ghezali, que ha refusat sempre d'escollir un camp, va acabar denunciant també "l'embolic de xarxes de negocis que, des dels dos cantons del Mediterrani, treuen beneficis sense parar d'una corrupció sense vergonya".

El premi Sakharov –dotat amb 100.000 francs– va ser creat el 1988, i han estat guardonats anteriorment Nelson Mandela, Alexander Dubcek, el diari *Oslobodjene* de Sarajevo, Taslima Nasreen i el dissident xinès Wei Jingsheng. ■

XAVIER VINADER

"Avui, plantejar el problema com una tria entre la dictadura militar –fins i tot disfressada de democràcia– i una teocràcia islamista, és condemnar-se a perdre de vista una societat portadora de reivindicacions precises."